

Bulgarian A: literature – Higher level – Paper 1
Bulgare A : littérature – Niveau supérieur – Épreuve 1
Búlgaro A: literatura – Nivel superior – Prueba 1

Wednesday 4 May 2016 (afternoon)

Mercredi 4 mai 2016 (après-midi)

Miércoles 4 de mayo de 2016 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Направете литературен коментар на **един** от следните текстове:

1.

5 Преди много години, в малко село, живяла една жена на име Касир. Дълго време не можела да има деца и постоянно сънувала един и същ сън — как сутрин става, отива на полето, върви дълго, дълго и стига до едно дръвче. Дръвчето било вишна, но тъй слаба и немощна, че в рехавите ѝ клонки нямало нито един плод. Тогава жената отивала до близкото поточе и с шепи носела вода, за да полее вишната. Водата обаче, въпреки цялото внимание на жената, винаги някак си изтичала между пръстите ѝ, така че щом поднасяла ръце към полуживото дръвче, от тях се отцеждали само няколко капки.

10 Минало много време, но веднъж, една пролет, като ходела по полето, Касир наистина видяла дръвче. Не си спомняла някога да е виждала нещо в полето и затова се затичала нататък. Дръвчето било вишна, а клонките му приличали повече на съчки. Наоколо, разбира се, поточе нямало, но тя решила да се върне обратно и да донесе стомна с вода от кладенеца в двора си, за да го полее. Докато крачела замаяна обратно, все я глождел страхът, че после няма да може да намери мястото. Затова, често спирала и се обръщала назад, мъчейки се да запомни всичко по пътя. Като се върнала задъхана
15 със стомничката, всичко си било пак там, сякаш винаги го е имало. Тогава тя, разплакана, коленичила до вишната и започнала да я полива, но не направо, а в някакво непонятно умиление, първо миела внимателно ствола на дръвчето. Над главата ѝ студеният вятър тревожел тъничките клони, мартенските облаци бързо прекосявали ниското небе, а на нея не ѝ се искало водата да свършва така изведнъж, както в съня. Започнала да идва всеки
20 ден, след време дървото се покрило със зелени плодове и вече не изглеждало тъй жалко. Малко след това, точно когато вишните започнали да розовеят, срещнала на връщане от полето един човек с червеникава коса. Той погледнал вишната, погледнал и нея, и се усмихнал. После измъкнал от дрехите си голяма кесия и извадил отвътре една сребърна монета. Подал я на жената и казал:

25 — Не идвай повече тук, вземи монетата, свари я и изпий водата.

Тя искала да каже нещо, но не могла да откъсне поглед от кесията на червенокосия. Не била пълна, но като че ли монетите вътре мърдали, пъплели, увивали се една в друга. „Сигурно затова кесията е толкова голяма — да не избягат...” — помислила си жената и най-сетне откъснала очи от кожената торбичка, за да погледне към това, което ѝ подавал
30 непознатият. Посегнала и взела, като насън, зеленясалото сребро.

— Какво ще стане с мен после? — изпъшкала Касир.

— Мисли за това, което ще стане с теб сега! — отговорил мъжът и си тръгнал...

Мирко Брѐмбаров, *Тихата вишнева песен* (2008)

2.

Сърцето не е създател

- Помпената станция на радостта –
в края на пътеката.
Страхът, че ако поискам да те вдигна,
ще залитна и с облекчение ще изсипя товара си по склона.
- 5 Радостта, че живото тяло тежи повече от мъртвото,
защото се движи –
както вятърът прави студа
по-силен.
- 10 Страхът, че ще се изпънеш като струна
или панически ще потърсиш с крака дъното
като плувец, който не вярва в Бог
или който в този момент е забравил,
че вярва.
- 15 Страхът, че, веднъж облечени,
ще ни е страх да признаем колко ни е студено,
и радостта, че и другият се страхува.
Ще привличаме мълниите?
Мокрият
не се страхува от поръсване
- 20 със здравец.
- Кръвта изкачва своите върхове.
Сърцето изпраща и приема пътници,
повдига
и те прави птица –
- 25 с мокри пера, с вода в мотора, със сухо гърло –
но птица.
И все пак сърцето не е създател.
То е меко – като ръце,
които неуверено, но сигурно
- 30 вдигат своя товар от разливаща се вода.
Толкова силно бие, че ти се повдига
от радост.
- Не спираш да пиеш вода,
за да се успокоиш.
- 35 Но както става винаги –
пиенето само увеличава жаждата.
И страха.

Йордан Евтимов, *Сърцето не е създател* (2013)